

REZÜMÉ

A dolgozat címe: Kossuth Lajos halála és temetése a magyarországi szerb, román, német, és szlovák nyelvű sajtó tükrében

Jelige: Lafayette

A XIX. század vitathatatlanul legfontosabb kommunikációs eszköze a sajtó volt. A dualizmus-kori kormányoknak, pártoknak, és más jelentős értelmiségi csoportosulásoknak mind megvolt a maga sajtóorgánuma, ahogy a magyarországi nemzetiségeknek is. A kor újságai, folyóiratai szólaltatták meg részben a társadalom hangját, ekhóját, de elsősorban a lapot működtető csoportosulások vélekedéseit tükrözték.

A dolgozatban húsz magyarországi szerb, román, német, illetve szlovák nyelvű újság mérlegén vizsgálom Kossuth Lajos halálát és temetését, valamint az ahhoz kapcsolódó, 1894. március-áprilisi politikai viszonyokat. Az ezen primer források elemzéséhez használt alapanyagot Magyarországon az Országos Széchényi Könyvtár sajtógyűjteményében találtam meg. Átnézésük, digitalizálásuk, majd fordításuk elkészülte után vált lehetővé a lapok vizsgálata.

A dolgozat célja tanulmányozni a szerb, román, német, illetve szlovák vélekedést a korabeli politikáról, véleményüket Kossuth Lajosról és vele együtt az 1848-49-es időszakról. Munkámban a dualizmus-kori nemzetiségpolitikai háttér felvázolása után tematikai sorrendben bemutatom ezen nemzetiségi orgánumokat, elemzem a témáról szóló cikkeket, majd következtetéseket vonok le a nemzetiségek országos gyászban való részvételét, valamint a magyarországi politikában való elhelyezkedésüket illetően. Bemutatom hogyan, és milyen okból utasították vissza a „magyarosító”, szabadságharcos Kossuth gyászát a román, szerb és szász orgánumok (a német és a szlovák lapok többségében a hazafias magyar álláspontot képviselték), s ezen nekrológok, vélekedések mennyiben vezethetők vissza 1848-49-re, vagy mennyire mutatkozik meg bennük a dualizmus-kori magyar politikához való viszonyulás.

Ezen források nemcsak a sajtótörténet számára felhasználhatók. A dualizmus-kori nemzetiségi mozgalmak vizsgálatának szempontjából is hasznosak, új kutatási felületeket nyithatnak meg. Emellett képesek rekonstruálni a politikai életből jórészt kiszoruló nemzetiségi tömegek helyzetét, politikai vélekedését, valamint 1848-49-es múltértékelésüket.